

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 15-04-2025
Αρ. πρωτ.: 101705

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. πρωτ. 1209/19-2-2025 Αναφορά

Σχετικά με την παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ι. Σαρακιώτης**, για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Βρίσκεται στην τελική ευθεία το νομοσχέδιο για τη συνολική αναμόρφωση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος και η νομοθέτηση ενός νέου, εκσυγχρονισμένου και βελτιωμένου κανονισμού του ΕΛΓΑ, ώστε να ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες παραγωγών και κτηνοτρόφων, όπως αυτές διαμορφώνονται και διαφοροποιούνται, με βάση τις νέες κλιματικές συνθήκες και να εξασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα του Οργανισμού και τη φερεγγυότητα των υπηρεσιών του.

Οι μελέτες που πραγματοποιήθηκαν προς το σκοπό αυτό περιλαμβάνουν την αξιολόγηση νέων κινδύνων, νέων μορφών ασφάλισης και της δυνατότητας αξιοποίησης των διαθέσιμων από την νέα ΚΑΠ εργαλείων διαχείρισης κινδύνων (Καν. 2021/2115, άρθρο 76), νέους τρόπους υπολογισμού των ασφαλίσεων αλλά και την οργανωσιακή, τεχνολογική και ψηφιακή αναμόρφωση του Οργανισμού χρόνου, προκειμένου να καταστεί πιο γρήγορος και αποτελεσματικός.

Βασικούς άξονες της αναμόρφωσης αποτελούν η αξιοπιστία, φερεγγυότητα και βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος και του ΕΛΓΑ. Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια ο Οργανισμός καλείται να καταβάλει αποζημιώσεις διπλάσιες των εσόδων του από τις ασφαλιστικές εισφορές. Κατά τα χρόνια διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, οι αποζημιώσεις που έχουν χορηγηθεί σε ασφαλισμένους δικαιούχους ξεπερνούν το 1,6 δις €, με το 50% να καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου μας. Αναφορικά με τη συμφωνία της Ε. Ε. με τις χώρες του Αμερικανικού Νότου (mercosur), διευκρινίζεται ότι η τελική θέση της χώρας μας δεν καθορίζεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αλλά σε ανώτερο Κυβερνητικό επίπεδο, δεδομένου ότι δεν αφορά αποκλειστικά σε εμπόριο αγροτικών προϊόντων.

Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο μας διεξάγει μελέτες επιπτώσεων, λαμβάνοντας υπ' όψιν εμπορικά και οικονομικά στοιχεία αλλά και τις ευρύτερες κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες και μεταβολές που συντελούνται. Τα συμπεράσματα αυτών συναξιολογούνται μαζί με αυτά άλλων Υπουργείων προκειμένου να καθορισθούν οι τελικές θέσεις της χώρας μας.

Σε ό,τι αφορά σε καλλιέργειες που πλήττονται από κλιματικές συνθήκες, όπως η ξηρασία, η στήριξή τους είναι μια διαρκής και δυναμική διαδικασία, που υλοποιείται με εκτίμηση των διαθέσιμων στοιχείων για κάθε μία από αυτές (αποδόσεις, τιμές, κλπ) και αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών ενωσιακών και εθνικών εργαλείων, εντός του δημοσιονομικού πλαισίου της χώρας.

Ειδικά για το βαμβάκι, ως προϊόν στρατηγικής σημασίας για τη χώρα διαχρονικά στηρίζεται η παραγωγή του μέσω της ειδικής ενίσχυσης βάμβακος. Για την οποία μάλιστα, και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις νέες κλιματικές συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί, ήδη από τη 1η τροποποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου, μεριμνήσαμε ώστε, αρχής γενομένης από το 2024, η ελάχιστη απαιτούμενη στρεμματική απόδοση να ορίζεται ανά Περιφερειακή Ενότητα με βάση το μέσο όρο της απόδοσης της πενταετίας 2016-2020 μειωμένο κατά 30% και όχι 20% που ήταν πριν.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί θεσμικά διαδικασία για την περίπτωση των ασφαλισμένων από τον ΕΛΓΑ ζημιών που προκαλούν μείωση της απόδοσης του βαμβακιού. Όστε τα πορίσματα του ΕΛΓΑ να λαμβάνονται υπόψη από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και να καταβάλλεται στους παραγωγούς η ειδική ενίσχυση.

Η ελάχιστη απαιτούμενη απόδοση ανά Π.Ε. αναφέρεται στον Πίνακα ΙΙΙ της υπ' αριθ. 243/101146/12-4-2024 Υ.Α., σύμφωνα με τον οποίο για τη Βοιωτία έχει οριστεί στα 231 κιλά/στρέμμα.

Σύμφωνα με τα τελικά στοιχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ, στην ΠΕ Φθιώτιδας η μέση απόδοση έχει διαμορφωθεί πάνω από τα 266 κιλά /στρ, ενώ ο μέσος όρος απόδοσης για το 2024 ανήλθε σε 237κιλά/στρέμμα.

Ως εκ τούτου, με απόφαση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, για την ΠΕ Φθιώτιδας, δε θα ισχύσει για το 2024 η υποχρέωση τήρησης της ελάχιστης στρεμματικής απόδοσης ως όρου επιλεξιμότητας για την καταβολή της ειδικής ενίσχυσης βάμβακος.

Παράλληλα, έχουν ήδη αρχίσει οι διαδικασίες για ενεργοποίηση του Μέτρου 23 του ΠΑΑ, όπου υπάρχει η δυνατότητα σε παραγωγές που έχουν πάνω από 30% μείωση λόγω της κλιματικής κρίσης, να μπορεί να δοθεί κάποιο ποσό αποζημίωσης, κατόπιν σχετικής έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Πέραν αυτών, το βαμβάκι στηρίζεται και από ένα πλέγμα άλλων δράσεων του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, όπως τα οικολογικά σχήματα του Πυλώνα Ι στα οποία μπορεί να ενταχθεί και η δράση του Comfuzio για την εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδοπτερών του Πυλώνα ΙΙ. Με την ένταξη στις παραπάνω δράσεις επιτυγχάνεται όχι μόνο η οικονομική ενίσχυση του παραγωγού, αλλά και η ενίσχυση της βιωσιμότητας και οικονομικής ανταγωνιστικότητας της εκμετάλλευσης

Επιπλέον σημειώνεται ότι η στήριξη των βαμβακοπαραγωγών ενισχύεται με ειδική πρόβλεψη για 31,7 € ανά στρέμμα στο πλαίσιο της προσπάθειας μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα, στο πλαίσιο παρέμβασης του ΣΣ ΚΑΠ.

Λόγω της σημασίας του κλάδου του βάμβακος για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, έχει συσταθεί από το 2016 ομάδα εργασίας, η οποία συνεχίζει τη λειτουργία της μετά την έκδοση της υπ' αριθ. 55/97697/15.04.2024 ΥΑ και η οποία αντικείμενο έχει τον εντοπισμό των προβλημάτων του κλάδου και τον προγραμματισμό σχετικών δράσεων στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής.

Παράλληλα, η πρωτοβουλία EU Cotton της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας Βάμβακος, στην οποία η χώρα μας έχει ενεργό ρόλο, μέσω της Πανελλήνιας Ένωση Εκκοκκιστών και Εξαγωγέων Βάμβακος (Π.Ε.Ε.Ε.Β.), της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Βάμβακος (Δ.Ο.Β.) και του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων Κλωστοϋφαντουργών (Σ.Ε.Β.Κ.), αποτελεί ένα σήμα που έχει κατοχυρωθεί για το ευρωπαϊκά παραγόμενο βαμβάκι και μια πρωτοβουλία που προσπαθεί να αναδείξει την βιώσιμη καλλιέργεια που γίνεται στην Ε.Ε. Λειτουργεί πλατφόρμα ιχνηλάτησης του EU Cotton, η οποία απευθύνεται στην αλυσίδα παραγωγής εντός της Ε.Ε. σε μια προσπάθεια να δοθούν λύσεις τόσο για τα brands που θέλουν αποδείξεις, αλλά ταυτόχρονα, και για τους ευρωπαίους κλωστοϋφαντουργούς, οι οποίοι προσπαθούν να δώσουν υπεραξία στο προϊόν ώστε να αυξηθούν και οι τιμές που εισπράττουν οι Έλληνες παραγωγοί και ταυτόχρονα να δημιουργηθούν συνέργειες.

Σχετικά με το αίτημα σύνδεσης της επιδότησης με την παραγωγή των προϊόντων και το ζωικό κεφάλαιο, υπενθυμίζεται ότι η χώρα μας, διατηρεί και στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο το καθεστώς συνδεδεμένων ενισχύσεων στο πλαίσιο των άμεσων ενισχύσεων, για ορισμένες καλλιέργειες. Οι οποίες έχουν καθοριστεί στη βάση στοιχείων που τεκμηριώνουν τη χρησιμότητα λήψης της συνδεδεμένης ενίσχυσης και κατόπιν έγκρισης της Ε. Ε.

Συγκεκριμένα, συνδεδεμένη ενίσχυση λαμβάνουν οι παρακάτω καλλιέργειες:

- πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή
- πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή
- όσπρια
- αραβόσιτος
- σκληρός σίτος
- μαλακός σίτος
- κριθάρι
- ρύζι

Τέλος, σχετικά με το θέμα των ελέγχων σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα.

Για την εισαγωγή στη χώρα προϊόντων νωπών οπωροκηπευτικών, μπανανών και πατατών απαιτείται υποχρεωτικά η υποβολή αναγγελίας στο πληροφοριακό σύστημα του Μητρώου Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (MENO). Το MENO, ξεκίνησε να λειτουργεί για καταγραφή των επιχειρήσεων το 2005 και αναβαθμίστηκε ώστε να είναι και εργαλείο ανάλυσης κινδύνου και λήψης αποφάσεων το 2013.

Τελικά το MENO αποτελεί ταυτόχρονα:

- σύστημα υποβολής ψηφιακών αναγγελιών διακίνησης (εισαγωγές, εξαγωγές, ενδοκοινοτικό εμπόριο) φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών,
- σύστημα διεξαγωγής ανάλυσης επικινδυνότητας επί των αναγγελιών των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών και
- σύστημα λήψης απόφασης διενέργειας ελέγχου ή απαλλαγής ελέγχου επί των φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών.

Όσον αφορά στους μηχανισμούς των συστηματικών ελέγχων, για την αντιμετώπιση φαινομένων «ελληνοποίησης», το Υπουργείο μας εποπτεύει και συντονίζει τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτουγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ & ΦΕ) και τις ΔΑΟΚ που διεξάγουν ελέγχους σε νωπά οπωροκηπευτικά, μπανάνες και πατάτες:

- Σε όλα τα στάδια εμπορίας σχετικά με τη συμμόρφωση με τα εμπορικά πρότυπα
- Στα στάδια από την πρωτογενή παραγωγή ως και την συσκευασία – τυποποίηση σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια
- Στο στάδιο της εισαγωγής σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια

Ειδικά για την τελευταία περίπτωση, τους ελέγχους κατά την εισαγωγή, πραγματοποιούνται:

- Έλεγχος εγγράφων στο 100% των φορτίων
- Έλεγχος ταυτότητας και φυσικός έλεγχος δειγματοληπτικά

Επίσης, το αρμόδιο Τμήμα του ΥΠΑΑΤ εποπτεύει και συντονίζει τη διενέργεια έκτακτων ελέγχων μετά το στάδιο της εισαγωγής και μέχρι το στάδιο της τελικής διάθεσης, προκειμένου να προστατέψει τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και να αποφύγει φαινόμενα «ελληνοποιήσεων» εισαγόμενων ποιοτικά υποβαθμισμένων, ατυποποίητων και, ενδεχομένως, επικίνδυνων προϊόντων, τα οποία:

- ανταγωνίζονται αθεμίτως τα εγχώρια προϊόντα,
- παραπλανούν τον καταναλωτή και
- θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του καταναλωτή.

Στόχος δηλαδή είναι:

- Η προστασία των ελληνικών προϊόντων και του Έλληνα καταναλωτή.
- Η αποφυγή των ελληνοποιήσεων, πολλώ δε μάλλον από προϊόντα που είναι σαφώς κατώτερων προδιαγραφών από τα ελληνικά.

Στην περίπτωση που τα εισαγόμενα προϊόντα δε συμμορφώνονται με την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, επιβάλλονται κυρώσεις που ποικίλουν από τις υποχρεωτικές διορθωτικές

κινήσεις ως την απαγόρευση εισαγωγής ή και την καταστροφή του προϊόντος. Οι εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες on line στο σύστημα για όλες τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, αυξάνοντας έτσι την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα του συστήματος εποπτείας και ελέγχου. Σε κάθε περίπτωση το ΥΠΑΑΤ, μέσω της αρμόδιας Διεύθυνσης αναπροσαρμόζει τους ελέγχους του, δίνοντας κατά περιόδους προτεραιότητα άλλοτε στην εσωτερική αγορά (χορνοδρικό και λιανικό εμπόριο) και άλλοτε στις εισαγωγές, αναλόγως των καταγεγραμμένων ή καταγγελλθέντων φαινομένων

Σημειώνεται δε ότι ελέγχους στην εσωτερική αγορά διενεργεί και ο ΕΦΕΤ. Συγκεκριμένα, διενεργεί ελέγχους στα σημεία λιανικής πώλησης για θέματα επισήμανσης/ προέλευσης των τροφίμων και διερευνά υποθέσεις ελληνοποιήσεων σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.

Όσον αφορά στους ελέγχους των τροφίμων για την ύπαρξη υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στη χώρα μας και γενικά για τα θέματα που σχετίζουν τη δημόσια υγεία με την ύπαρξη υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα τρόφιμα, σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής (Τμήμα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων) του ΥΠΑΑΤ, ως αρμόδια αρχή, στο πλαίσιο εφαρμογής της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, κάθε χρόνο προγραμματίζει και υλοποιεί πρόγραμμα ελέγχου τροφίμων και ζωοτροφών φυτικής προέλευσης για υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Έτσι, σε εφαρμογή του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1355 «*σχετικά με τα πολυετή εθνικά προγράμματα ελέγχου για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων, που οφείλουν να καταρτίσουν τα κράτη μέλη*», μετά από ανάλυση επικινδυνότητας, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια (π.χ. όγκος εισαγωγών, τα αποτελέσματα προηγούμενων ετών, τις ανακοινώσεις στο σύστημα RASFF κ.τ.λ.), ετησίως καταρτίζει πρόγραμμα ελέγχων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ https://www.minagric.gr/images/stories/docs/politis/Trofima_Ygeia/MONITO_2024s.pdf).

Το πρόγραμμα αυτό καταρτίζεται στην αρχή κάθε έτους και αποστέλλεται στις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες της χώρας, δηλαδή:

- στις 56 ΔΑΟΚ των Π.Ε. της χώρας και
- στα 8 ΠΚΦΠ&ΦΕ (Τμήματα της Διεύθυνσης Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ).

Επισημαίνεται ότι, από τον Ιούνιο του 2023, τα αποτελέσματα ελέγχου υπολειμμάτων αναρτώνται κάθε μήνα από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής (Τμήμα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων) του ΥΠΑΑΤ, στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ, για λόγους διαφάνειας και ενημέρωσης του καταναλωτή, με πλήρη ανάλυση των ευρημάτων, των ελεγχθέντων προϊόντων και την προέλευση των δειγμάτων.

Πέραν αυτών, που καταδεικνύουν ότι υπάρχει ήδη ένα συντονισμένο σύστημα ελέγχων σε όλα τα στάδια, εντοπίζουμε αδυναμίες και επεξεργαζόμαστε μεταβολές στη διαδικασία που θα καταστήσουν τον ελεγκτικό μηχανισμό ακόμη πιο αποτελεσματικό απέναντι στα προβλήματα των ελληνοποιήσεων και των ποιοτικών χαρακτηριστικών που επηρεάζουν τον καταναλωτή και θίγουν τον ανταγωνισμό.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού

2. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Ι. Σαρακιώτη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού